SURINAAMSCH WEEKBLAD.

ABONNEMENT.
Voor 12 maanden. . . . . f 10.—
» 6 maanden. . . . . » 5.50.
» 3 maanden. . . . . » 3,00.

No. 48.
ZONDAG 27 NOVEMBER.
1853.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
Voor iedere regel . . . . f 0.25.
behalve 75 ct. Zegelgeld, hetwelk bij elke plaatsing moet voldaan worden.

PARAMARIBO.

ADVERTENTIëN.

Politie

De eigenaar van een paar DIAMANTEN OORRINGEN, die heden aan de Politie zijn overgegeven, en zeer vermoedelijk ontvreemd zijn geworden, wordt uitgenoodigd, om zich ten spoedigste ten burele van den ondergeteekende te vervoegen.

Paramaribo, den 26 November 1853.
De Procureur Generaal,
J. Æ. LISMAN.

De COMMISSIE VAN HET FONDS TER AANMOEDIGING EN ONDERSTEUNING VAN DE GEWAPENDE DIENST IN NEDERLAND, heeft de eer aan het publiek hierbij bekend te maken, dat de *JAARLIJKSCHE COLLECTE*, tot vorenstaande einde binnen de Hoofdplaats dezer kolonie op den 5den en volgende dagen der maand December e. k. plaats zal hebben.

Paramaribo, den 26 November 1853.
Namens de Commissie voornoemd,
D. A. DU CLOUX,
Kapitein.

Tegen *Kontante Betaling* worden bij inschrijving te koop aangeboden, van Plant. *Resolutie:*

20 puncheons RUM (18 proef.)

De inschrijvings-billetten zullen aangenomen worden ten kantore van den Heer G. L. ROPERHOFF tot Woensdag den 30sten dezer, des morgens 11 ure.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal de Rum alhier aan den kooper worden afgeleverd. (17075)

Paramaribo, den 26 November 1853.

De ondergeteekende heeft de eer het geachte publiek kenbaar te maken, dat hij voornemens is, op WOENSDAG den 14 December aanstaande in het Tooneelgebouw te geven:

Een groot Vocaal- en Instrumentaal Concert,

waarvan het *Programma* in tijds zal bekend gemaakt worden.

PRIJZEN DER PLAATSEN:
Loge f 3,50.— *Balcon f* 2.50. — *Parterre f* 1,50.

Paramaribo, den 27 November 1853.
(17032) H. S. POS.

Een JONG MENSCH *van goed karakter, eene goede hand schrijvende en bekend met administrative werkzaamheden, onbezet zijnde van des middags een tot vier uren,* beveelt zich aan in de gunst van het geëerd publiek.

Adres ter dezer Drukkerij. (17033)

J. VOET

heeft ontvangen per Kapt. O. S. PARMA en biedt voor *civiele prijzen à CONTANT* te koop aan:

BOTER, Stokvisch,
ANCHOVISCH, Groene en Graauwe ERWTEN
ZALM in blik, BESSENSAP, VRUCHTEN OP BRANDEWIJN.
Eene geassorteerde partij
Manufacturen,
waaronder mooije patronen *POOLBONTEN* en veel meer GOEDEREN.

(17034) *Paramaribo, den 26 November 1853.*

FERD. HARTEN

heeft per *Caspar de Robles*, Kapt. PARMA, ontvangen:

Nesten TROMMELS* van 7, 9 en 11 in een nest, WASCHBEKKENS in soorten, FRISEER-, BANDEAU- en ACHTERKAMMEN, *FANTAISI ROKSKNOOPEN, Wandelstokken, Kernspijzen, Kompleete Pijpen, Koppen en Waterzakken, Doorrookers, Liqueur* en *Water-glazen.

Fijn *Zwart* LAKEN.

Een assortiment *exquise PARFUMERIEN.*

***GENUA OLIE* in kisten en per flacons.**

KRUIDENIERSWAREN.

SMIRNASCHE VIJGEN per kistje en per pond, etc. (17024)

(17073) A. SALOMONS, Vendumeester, zal op Dingsdag e. k., verkoopen:

***Provisien*, Stukgoederen, 1-, 1½- en 2 duims WANE en KOPIE PLANKEN.**

J. G. KRAMER & CO.

hebben per Kapt. PARMA ontvangen:

Een assortiment *Dames-, Heeren-, Jongens* en *Meisjes Ital. STROOHOEDEN,* Zijden en Kat. PARAPLUIES

Nieuwe Groene en Capuc. ERWTEN, dito Witte en Geele BOONEN, HAVER in 3 zaks vaten, enz.

Tevens Voorradig:

Diverse Provisien, EETWAREN in blik Engel. en Gedr. GOEDEREN *KRUIDENIERSWAREN,*

Gesort. DRANKEN, etc. etc. (17080)

LUGARD & COMP.

hebben per de *Caspar de Robles* kapt. PARMA ontvangen:

Versche Provisien

een assortiment SCHOENEN, tegen lage prijzen, *LEDERWERK* en meer andere

GOEDEREN.

(17023)

In Commissie ontvangen per het schip *Caspar de Robles*, Kapt. PARMA en te bekomen bij

JACOB NASSIJ,

in de *Watermolenstraat*, over den Heer C. R. BERNER:

Extra *nieuwe AARDAPPELEN* en *UIJEN* in halve muds maanden en per pond, *BIER* in halve kruiken,

Een assortiment Heeren-, Dames-, Jongens- en Meisjes-SCHOENEN, SIGAREN in soorten,

Lampballonnen, Lampkousjes,

en meer andere *GOEDEREN, alles zeer goedkoop, mits à CONTANT.* (17077)

Aangebragt per de Nd. Am. Brik *Czarina* en verkrijgbaar bij

Wed. *J. VAN PRAAG:*

Versche s f. BLOM,

MESS-, PRIME- en RUMP SPEK, MESS- en PRIME VLEESCH, Extra PHILADELPHIA

Market Family VLEESCH

in halve vaten, HAMMEN, ZALM in vaten, Versche ZALM en MAKREEL in blik, Witte BOONEN, OESTER en SUIKER CRACKERS,

GEURIGE ZWARTE THEE

bij de kist en bij 1 pond, CIDER, MUSTARD,

Winchester KAARSEN, Zeep,

***SARSAPARILLA* in balen,**

Houten- en Rietenzitting STOELEN, Rieten Hobbel dito met Rieten leuningen, Hooge Kinder dito, Rietenzitting Arm dito, TODO AXEN,

Pik, Teer, Breeuwwerk,

Drooge W. P. PLANKEN, enz.

Voorradig:

Witte* en *Calcutta RIJST, Madera* en *Tinta Wijnen, Vijgen, Ajuin, Aardappelen,* Engelsche *Boter, Patent Olie,* 11 vts. *Suikervaten Hoepels,

1 en 1½ dms. P. P. PLANKEN en veel andere GOEDEREN meer. (17076)

D. ALBERGA

heeft ontvangen per de *Caspar de Robles*, kapt. PARMA en biedt voor zeer *billijke prijzen* te koop aan:

Nieuwe dessenen CALICO'S en gedrukte JACONETS, afgepaste DAMES KLEEDJES,

effen en geruit Neteldoek en Cambricks, SCHOTSCH BATIST

en KAMERDOEK, Borduur Gaas, Sajet,

FLOS- & NAAIZIJDE, PELERINES, *Chemisetten & Kraagjes,*

FRISEER en DAMES KAMMEN, Dames *LAARSJES* en *SCHOENEN*, GROND dito.

Een assortiment *SPIJKERS* en *IJZERWAREN etc.*

(17078)

L. G. HEILBRON

heeft ontvangen per *Caspar de Robles*:

Onderscheidene soorten SPECERIJE-, KRUIDENIERS- en GRUTTERSWAREN, PELETJER-, RENGUREL- en andere SIGAREN, *VERSCH TUINZAAD*, etc. etc.

(17079)

HET WEEKBLAD.

***PARAMARIBO*, 26 NOVEMBER 1853.**

Gisteren morgen is Z. E. de Heer Gouverneur vergezeld van de HH. A. WILDEBOER, Jonkheer C. A. VAN SIJPESTEIJN, F. A. C. DUMONTIER en J. A. VOIGT naar de divisie *Para* vertrokken.— In den laatsten tijd heeft Z. E. zich in de daad veel op reis begeven, om in persoon zich met de onderscheidene Divisien en Districten bekend te stellen. Deze persoonlijke bezigtiging zal Z. E grootelijks in staat stellen, de wezenlijke behoeften der Kolonie te leeren kennen, en innig hopen wij dat deze reizen tot eene betere waardering der Kolonie leiden mogen en gevolgelijk de beste middelen zullen doen inzien, welke ons opbeuring verschaffen kunnen.

Op den 29 Junij 1853 is de Officier van Gezondheid 2de kl. F. A. C. DUMONTIER, bij de geneesk. milit. dienst alhier, benoemd tot correspondeerend lid van de Nederlandsche maatschappij ter bevordering der *Pharmacie*.

STORM EN WATERVLOED.

Ons vorig nummer behelsde eenigzins breedvoerig, de menigvuldige rampen door den laatsten watervloed in het moederland te weeg gebragt.— Thans willen wij nog mededeelen, hetgeen een ooggetuige uit Texel daarvan meldt:

» Het aanhoudende stormachtige weder, dat Zondag 25 Sept. op eene onrustbarende wijze was aangevangen, en thans nog bij tusschenpoozing blijft voortduren, moge treurige en bange dagen aangebragt hebben voor de landbouwers in ons vaderland, die bij den hoogen stand van het water en daarop gevolgde dijkbreuken vele verliezen hebben geleden; niet minder treurig en noodlottig waren echter ook die dagen voor den zeeman, vooral bij de strandingen, welke op het eiland Texel en elders hebben plaats gehad, maar daarbij is tevens gebleken, tot welke zelfopofferingen men ook op dat eiland even als op andere plaatsen bereid is, als het geldt, het redden van zijn evenmensch. Het navolgende moge hiervan het bewijs geven.

In den vroegen morgen van Dingsdag 27 Sept. strandde achter het dorp Koog, op het eiland Texel, de schooner Victoria van Antwerpen naar Wismar, bemand met 6 manschappen. Dit schip had het geluk over de laatste bank hoog op strand te geraken, zoodat men met een paard het schip bereiken konde, waarmede eene lijn aan het vaste strand werd gebragt, waar langs de equipage zich met eene boot redde.

Circa 9 ure in dien morgen, strandde in de onmiddelijke nabijheid van gemeld schip, het Pruissische barkschip Liverpool, te huis behoorende te Dantzig, laatst van Cork met eene lading Maïs gedestineerd naar Hull. De groote mast was reeds gekapt, toen het schip voor zijn fok, voormarszeil en stagzeilen het strand naderde; bij den eersten stoot, vlugtte de manschap van hetzelve in het want, de zee stond op dat moment zeer onstuimig en was een schuim gelijk, terwijl de woeste golven bij den opkomenden vloed onder de schipbreukelingen dood en verderf en onder de omstanders, die in grooten getale op de strandingsplaats bijeen stonden, angst en schrik verspreidden; aan den voortop van het gedacht schip waaide de groote Pruisische handelsvlag en aan den bezaansmast 3 verschillende seinvlaggen. In allerijl werd er om de reddingboot gezonden, welke even beoosten het dorp de Koog geplaatst was; inmiddels was de equipage in de voormars bijeen gescholen, het achterschip begon te breken, goederen en lading dreven langs het strand, zoo mede nog van een ander schip eene messa suikerkisten, terwijl op eenigen afstand twee vrouwenlijken, waarvan het eene op eene Engelsche, en het andere op eene Amerikaansche geleek, aandreven.

De lucht werd inmiddels donkerder en verspreidde eene huiveringwekkende tint over het akelige tooneel, dat zich thans ter beschouwing aanbood. Op een afstand van het strand ligt in eene donkere wolk een kof met de Russische vlag van den bezaanmast ten anker, worstelende tegen de woedende elementen.

Het is thans één uur op den middag, de reddingboot komt langs het strand opdagen; dit gezigt bemoedigt de Pruisische schipbreukelingen, men kan het door middel van eenen kijker aan hunne gelaatstrekken duidelijk bespeuren; de bemanning verdeelt zich op de ra's en niettegenstaande het grootste gevaar, om in zee te slingeren, worden de bijstaande zeilen los gesneden, waardoor de hevige werking van het schip aanmerkelijk vermindert; de reddingboot nadert de rampvolle plaats, de vrijwilligers organiseren zich onderling, in het geheel 8 jonge menschen, waaronder vijf leerlingen van de school voor de zeevaart van den Heer ZWAAL te Oudeschild; stuurman JAN LIST, plaatst zich aan den stuurriem, en circa ten half 2 ure steekt de reddingboot onder daverende toejuichingen van wal; ook van het ongelukkige schip zwaaijen de hoeden en dassen. Trotsch wordt de branding doorkliefd, met de grootste inspanning wordt er tegen het woedende element geworsteld, moedig vallen de slagen der riemen in het voortgezweepte nat, en niemand twijfelt aan het welslagen der dappere Texelsche zeelieden; nog eene buitenbank moet worden betreden en het doel is bereikt.

Reeds ziet men een man van het schip naar het einde der ra snellen, om eene lijn door een der blokken te scheeren; doch helaas! op de buitenbank is de branding te hevig, de boot slaat vol water, men werpt de dreg over boord en men komt daarna met de boot naar het strand terug.

Men waant, dat de dapperen het opgeven, maar neen, de boot wordt van het water ontlast, en nogmaals waagt men den togt; maar ook ten tweeden male wordt dezelve vol water geslagen, en de koene zeelieden keeren naar het strand terug.

Het angstgeschrei op dit oogenblik der in nood verkeerenden snijdt u door het hart. Aan het strand ontvangen de trouwe zeelieden eenige lafenis; bij de bemanning voegen zich nog 3 vrijwilligers en nogmaals wordt de boot te water gebragt, nogmaals bereiken zij bij groote inspanning de buitenbank, zij worden aangemoedigd zoo van het strand, als van de schipbreukelingen, die hen met hoera's begroeten; doch ook thans is weder elke poging vruchteloos.

Woedende golven breken en bedekken hen als het ware in een graf, en even als de vorige keer, moet men met eene boot vol water afdeinzen. De reddingboot wordt weder ledig gehoost, terwijl men daarna den togt nog ten vierden male onderneemt te vergeefs strijdende tegen de woedende branding. Thans is het ruim half zes ure, nog altijd is de toestand hopeloos; daar dagen eenige schippers en zeelieden van het Oudeschild op Texel op, alle forsche en krachtige mannen; schipper DITO zegt: dat hij onder Gods zegen denkt de menschen te redden; men wuift en schreeuwt naar de bemanning van de reddingboot, opdat dezelve terugkeere; na eenige wisseling keeren die trouwen, naderen het strand en met uitzondering van twee jongelingen, treedt eene nieuwe bemanning, bijna alle vaders van huisgezinnen, in hunne plaats; met moed wordt de togt wederom aanvaard; zij naderen de buitenbank, maar ook daar kwam weder dezelfde zwarigheid te voren; worstelend komen zij die zwarigheid te boven, en den ongelukkigen schipbreukelingen nader; reeds maken die aanstalten, met angstige spanning verbeidt men het reddend oogenblik; doch, helaas! de boot geraakt weder onder de zee bedolven, dezelve rijst niet weder voor de hooge golven, en ook deze dapperen moeten wederom afhouden. Nogmaals wordt de boot ledig gehoost, en wederom steekt dezelve in zee; de zon werpt hare laatste stralen over dit tafereel van ellende, aller oogen zijn op de reddingboot gevestigd; op nieuw wordt zij door de branding heen gezweept, op nieuw daveren de hoera's van het strand en vermengen zich met de noodkreten van de ongelukkige schipbreukelingen, doch vruchteloos zijn alle pogingen der wakkere bemanning, de boot slaat op nieuw vol water, en keert naar het strand terug; de bemanning der boot stapt aan strand, een gil van ontzetting der in nood verkeerenden wordt gehoord, zij onderscheiden alles en o[illegible] nu voor hen alle hoop vruchteloos is.

Groot is de opgewondenheid in deze oogenblikken van ontzetting en beslissing; elf menschen moeten eenen akeligen nacht te gemoet, de dood alleen kan uitkomst geven aan het reeds lang gefolterd gemoed.

In dezen oogenblik treedt een particulier uit het midden te voorschijn, die aan de omstanders *f* 500 belooning uitloopt voor nog eene enkele poging tot redding—doch alles te vergeefs.

De ongenoegzaamheid van de boot wordt als reden opgegeven, dat de redding niet is kunnen worden volbragt, terwijl men tevens de verzekering gaf, dat men met de reddingboot van de Cocksdorp, die om haren meer verwijderden afstand, hier ongelukkig niet present was, zeker zou geslaagd zijn. Het wordt inmiddels duister, langzaam verwijdert de menschen-massa van deze treurige plaats, alsof zij van eene begrafenis huiswaarts keeren; allen hebben den moed verloren; de bedoelde particulier waagt nog eene poging en schrijft dadelijk een brief aan den directeur van de reddingboot te de Cocksdorp, gebruikt daarbij den noodigen aandrang, neemt alle onkosten, die gemaakt moeten worden, voor zijne rekening en zendt een man te paard derwaarts, met dat gevolg, dat die reddingboot des nachts 12 ure de Cocksdorp verliet, en bij het aanbreken van den dag, de noodlottige plaats bereikte — maar ziet, de masten zijn weg, het schip is geheel verbrijzeld, de nacht had zijne slagtoffers gekozen, slechts een man staat, trots het geweld der baren, op de noodlottige overblijfselen, geheel alleen overig. De reddingboot van de Cocksdorp onder bestuur van schipper JB. BUIS, bemand met zeelieden van de Cocksdorp en eenige der dapperen van den vorigen dag steekt op nieuw in zee, doorworstelt de branding en bereikt na veel inspanning den eenig overgeblevene; deze wordt opgenomen en behouden aan land gebragt, het is de timmerman M. ZEGKY; nog drie anderen met name E. ENGEL, C. BARTHELS en A. JANSE, waren des nachts met een wrak aan het strand gekomen, de overige waren allen verdronken.

Van Woensdag op Donderdag sloeg de hiervoor genoemde kof van voor zijne ankers weg, en strandde achter Eijerland, nevens de hofstede Prinsenhage; het was de kof Ninija, kapt. FAYLING, te huis behoorende te Papenburg, en ook nu werden met de reddingboot van de Cocksdorp daarvan vier man der ekwipage behouden; de kapt. was bij de stranding over boord geslagen en verdronken.

In de Eijerlandsche gronden was de Lyonia, Amerikaansche bark, beladen met suiker, gebleven; heden was er weder een lijk van het vrouwelijk geslacht aangespoeld, aan hebbende een zwart zijden kleed; voorwerpen als reebokken, kleine schildpadden als anderzins, lagen langs het strand verspreid; achter de Wester lang een schoenerschip onderste boven, genaamd Euphemia, en in de Eijerlandsche gronden mede onderste boven eene kof, zijnde van de laatstgenoemde geen naam bekend.

Oost-Indië.

Bij het Ned. departement van marine is van den kommandant van 's rijks zeemagt in Oost-Indië en inspecteur der marine aldaar, ontvangen een extract uit den brief van den luitenant-ter-zee van de 1ste klasse F. L. GEERLING, kommanderende het stoomschip *Celebes* van den 10den Julij jl., No. 74 van den volgenden inhoud:

» De opname van de zeebank voor de monding rivier Slakkouw, mij overtuigd hebbende, dat er mogelijk bestond, om gedurende 4 dagen, tijdens de springtijden, met de *Celebes* in en weder buiten de rivier te komen, gaf ik hiervan mededeeling aan den majoor, belast met de leiding der politieke aangelegenheden op de westkust van Borneo, waarna ik, op uitnoodiging van dien hoofd-officier en voorzien van alle inlichtingen, welke mij van nut konden zijn, den 4den Julij ll. mij van Sambas begaf, met het doel, om met het nieuwe maanspring op den 5den of den 6den Julij, met de *Celebes* de Slakkouw binnen te loopen, en te trachten de opstandelingen van Bentoenaij te verdrijven, het aldaar versterkt kongsihuis, de afsluiting der rivier en andere versterkingen te vernielen.

Ik had geëmbarqueerd den 1sten luitenant der infanterie COCHIUS, met 40 infanteristen tot het bedienen onzer coehoornmortieren, terwijl zich daar nog bijvoegden, op verzoek van den kommandant van Zr. Ms. stoomschip *Samarang*, de luitenants ter-zee der 2de klasse P. BEZEMER en D. A. COOMANS DE RUITER, met 2 gewapende sloepen en 28 man.

Dienzelfden namiddag arriveerde ik nog voor de Slakkouw, en deed eene poging om er met het hoogwater van dien dag binnen te komen, doch en kwam slechts 13 palm op het droogste en hierover ging de *Celebes* niet, zoodat ik voor den nacht buiten ankerde.

Den volgenden morgen nam ik eene praauw-toop met eene mij onbekende vlag (rood met twee punten) en bragt dezelve op naar de Slakkouw; dat vaartuig bevond zich op de hoogte der kust tusschen Sinkawang en Slakkouw en deszelfs gezagvoerder kon mij geen papieren toonen, zeggende dezelve niet aan boord te hebben; volgens zijne mondelinge verklaring kwam hij van Bentoeloe in het land van Broenei gelegen op de Noordwestkust van Borneo, in de nabijheid van Serawak en ging naar Singapoer; zeggende geladen te hebben vogelnesten, sago, was, rottang, kalk, enz. De menigvuldige geruchten van vaartuigen, die te Serawak gereed zouden gemaakt zijn, om de Chinesche opstandelingen van Montrado van het noodige te voorzien, deden mij besluiten, die praauw-toop aan te houden. Ik lag dezelve onder de surveillance van de in den mond der Slakkouw gestationeerde kruisboot en hield den gezagvoerder bij mij aan boord, terwijl ik van het gebeurde aan het bestuur

kennis gaf, zijnde ik niet in de mogelijkheid zulks aan den stations-kommandant te doen, daar de *Lansier* om de zuid kruiste.

In den namiddag van den 5den Julij gelukte het mij Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, met een diepgang van 2 Nederlandsche ellen over 16 en 17 palmen water, door kracht van zeil, stoom en uitgebragte ankers over de bank te krijgen, en meerde ik het schip in de 2de bogt van de Slakkouw-rivier aan de boomen vast, daar het reeds te laat was geworden, dien dag den aanval op de vijandelijke sterkte te doen.

Bij het omkomen der 3de bogt der rivier ziet men aan den linker oever het kongsiehuis en de daarvoor liggende versterking, op ongeveer 2½ à 3 kabellengten van zich af. Op 50 passen voor die benting was eene afsluiting over de rivier, bestaande uit 12 zware balken van 25 voet lengte en 2½ voet dikte, onderling verbonden door 5 ijzeren schalmen, van 9 duim lengte en 3 duim dikte aan weerszijden aan den wal vastgemaakt aan stoothoofden bevestigd tusschen ingeheide palen en opgesloten met ijzeren stangen bij wijze van kapittelstokken.

Links van het kongsiehuis, van uit de rivier gezien, bevond zich het etablissement, bestaande uit verscheidene huizen, alle tot verdediging ingerigt en voorzien aan de binnenzijde met aarden walletjes. De benting bestond uit een met 9 schietgaten voorzienen aarden wal, uit ingestampte aarde, tusschen ijzerhouten balken, en was 2 Ned. ellen dik en 115 el hoog. De geheele lengte van het werk bedroeg 160 ellen. Het kongsiehuis lag 20 à 30 passen achter de benting en was omringd door eene pallissadering van ijzerhout. Een klein kreekje, de kongsie Ngirie, scheidde de benting en het kongsiehuis van het etablissement, en diende tot natuurlijke versterking.

Niet dadelijk wetende, of het schip voor de benting zoude kunnen zwaaijen, niet regt vooruit kunnende schieten, daarbij den raad indachtig, in de missive van den majoor voorkomende, om de vijandelijke sterkte uit de verte te beschieten en eerst dan te landen, wanneer de vijand daaruit verdreven was, zwaaide ik het schip met den achtersteven vooruit en had alzoo de goede uitwerking te verwachten van het achterste granaatkanon, en een der zesponders; alles overigens gereed zijnde, begon ik in den morgen van den 6den Julij aan het achteruit opdrijven der rivier en kreeg omstreeks 8 ure Bentoenaij in het zigt en ankerde in de positie, daar het van ebben was voor een achteranker.

Naauwelijks in het gezigt der benting gekomen zijnde, werd een hevig kanonvuur op ons geopend uit stukken van zwaarder kaliber dan gewoonlijk bij de Chinezen in gebruik schijnt te zijn. Enkele dier schoten troffen het schip, doch deden geene andere uitwerking dan het afschieten van eenig touwwerk. Ik liet daarop het vuur uit de achterste stukken openen en bragt alle kogels op, om en voor de benting; het kongsiehuis raakte door een granaat in brand, doch dit alles had niet het gevolg, dat de vijand week, maar onophoudelijk door bleef vuren. Ik deed toen onder dat vuren, door den bootsman J. THOMAS een werpanker, eene kabellengte digter bij de benting uitbrengen en verhaalde het schip in de 2de positie, ten einde nog uitwerking der coehoorn-mortieren te kunnen hebben, doch van die granaten sprongen niet alle en al spoedig zag ik, dat al ons schieten uit de verte, de Chinezen niet verdreef, waarom ik het vuren liet staken en begreep dat als de vijandelijke benting moest genomen worden, er tot andere maatregelen diende te worden overgegaan.

Ik liet alstoen het schip met den steven naar binnen zwaaijen, met het vol vooruit op de stoomen en te trachten de balkenafsluiting der rivier met de volle vaart van het schip te breken, ten einde alzoo ons vuur in de flank der benting te brengen en dezelve meester te worden. Met het zwaaijen gereed zijnde, was er echter met een en ander al zoo veel tijd verloopen, de hitte uitermate sterk en de manschappen te veel vermoeid, om dat nieuwe plan dadelijk ten uitvoer te brengen. Ik gaf het volk rust en bragt alles in gereedheid, om des middags de tweede attaque te doen; ik verhaalde het schip zoo lang tegen den linker oever buiten het vuur des vijands, maar toen ik des middags ten 2 ure beginnen wilde, begon het zoo sterk en aanhoudend te regenen, dat ik het geraden oordeelde de zaak uit te stellen.

Den volgenden morgen (7 Julij) ten 6 ure, nadat eerst alles in gereedheid was gebragt, om snel te kunnen debarqueren, en ik een kurken zak voor den steven had doen binden, stoomde ik met volle kracht op de vijandelijke benting en daarvoor gespannen balkenketen los.

Naauwelijks weder in het zigt zijnde kregen wij hetzelfde vuur van den vorigen dag; doch ik gaf order geen schot te doen, voor dat wij de benting op een pistoolschot genaderd waren.

Onder een luid hoerah! en hevig vuur, waarmede wij behalve uit de benting, bij het naderen uit de omringende wildernis begroet werden en de balken digt genoeg genaderd zijnde, om er met de volle vaart van het schip tegen aan te komen, stopte ik de werktuigen en hadden wij het geluk de afsluiting op drie plaatsen door midden te breken, en gaf ik alstoen de volle laag met dubbel schroot uit de geheele batterij, terwijl ik de met geweren gewapende manschappen, het vuur op het omliggend bosch en de kruin der borstwering liet openen.

Inmiddels werd uit het bosch een allerhevigst geweervuur op ons geopend, toen het schip ensileerde; doch eenige gelukkige granaatworpen en schoten met schroot verdreven dien vijand; het schip was intusschen doorgeschoten tot in de laatste positie; juist toen verbrijzelde een vijandelijke kogel den stopper, waarin het zwaar anker hing, hetwelk alstoen, ofschoon gelukkig juist van pas, van zelf in den grond viel. Had zulks plaats gehad voor het aan stukken stoomen der afsluiting, dan zou zulks de zaak welligt een ander aanzien hebben kunnen geven. De Chinezen het alstoen in de benting niet meer kunnende houden en verrast door onzen snellen aanval hadden evenwel tot het laatste oogenblik stand gehouden; doch begonnen toen met achterlating van alles op de vlugt te gaan.

Het smart mij U. H. Ed. Gestr. te moeten mededeelen, dat in het heetst van het gevecht de luitenant ter zee 2de kl. A. J. VAN MANSVELD een schot kreeg in het regter been, terwijl de inlandsche fuselier PAMAIL aan het hoofd werd gewond. Dat niet meer gekwetsten het gevolg van dit hevig vuur waren, is ten hoogste te verwonderen, daar het uit later onderzoek bleek, welk eene menigte kogels het schip hadden getroffen.

Ik liet intusschen met den meesten spoed, zoodra ik zag, dat de vijand uit de benting begon te loopen, de gezamenlijke debarquement-troepen, onder bevel van den luitenant ter zee der 2de klasse, eersten officier, G. VAN HECKING COLENBRANDER, wien toegevoegd waren de luitenants ter zee 2de klasse P. F. BEZEMER, D. A. COOMANS DE RUITER, J. E. CORNELISSEN en de 1e. luitenant der infanterie COCHIUS, landen, hetgeen met orde en zeer snel werd ten uitvoer gebragt. Een luid hoerah! verkondigde ons het nemen der benting.

Zes vaandels boven de schietgaten op de borstwering geplant, 14 stukken geschut, waaronder 1 ijzeren 4- of 5 ponder, van Europeesch maaksel, en een aantal lilla's, eene massa kruid; kogels, handzwaarden en wapens, gereedschappen, vischprauwen en vischnetten, huisraad, eene menigte pakken versch gesneden tanjols en verscheidene onzer eigene den vorigen dag verschotene kogels, vielen in onze handen. Het kongsiehuis, waarin nog de offertafel werd gevonden, alle versterkte huizen werden toen verbrand en alles zoo veel mogelijk vernield, zoodat weldra van Bentoenaij of Soengei Ngirie niets meer over was dan eene kale plek in de wildernis.

De hoofdwal der benting kon niet vernield worden, aangezien zulks te veel tijd en moeite kostte; dezelve droeg blijken van sedert kort aanmerkelijk vergroot te zijn; de stukken geschut, projectilen en veroverde vaandels werden geëmbarqueerd.

De romp van het schip, de wielplanken, het tuig, de fronten der stoomketels werden niet noemenswaardig beschadigd, eenige tuigkettingen, het fokkestaf, pardoens en loopend touwwerk, waren afgeschoten, eenige geweren door vijandelijke kogels verbrijzeld.

Het is moeijelijk, zelfs approximatief, het getal vijanden te bepalen, daar de meesten in het bosch zaten. Bij hunne overhaaste vlugt, zagen wij een geblesseerden medeslepen; een viel er bij het uitloopen der benting, doch werd ook dadelijk weggedragen en voor onze debarquementstroepen geland waren, waren zij reeds ver in de wildernis geretireerd; terwijl men hen later in tamelijk grooten getale over den bergheuvel zag wegrennen, doch het hevig geweervuur doet aan een groot aantal denken. Ik liet den vijand nog door de landingstroepen onder den luitenant-ter-zee COLENBRANDER op den weg naar Sinkawang nazetten, doch er was niets meer te bespeuren, en aldus het voorgestelde doel bereikt hebbende, liet ik de troep weder embarqueren, nam de geheele afsluiting der rivier op sleeptouw en had het geluk dienzelfden middag om 5 ure weder over de bank naar buiten te komen, waarna ik de balken op strand liet drijven.

Ik nam de genomene prauw-toop op sleeptouw en vertrok den 8sten Julij naar Sambas, alwaar ik des namiddags ten 1 ure 30 min. aankwam. Ten gevolge van bekomen antwoord van het bestuur op mijne vraag, wat er met het genomene vaartuig moest gedaan worden, had ik hetzelve te Pemangkat onder surveillanse van de aldaar gestationeerde kruisboot gelegd en den djoeragan naar Sambas medegenomen, alwaar die zaak onderzocht zal worden.

Het is mij ten hoogste aangenaam U. H. Ed. Gestr. de verzekering te kunnen geven, dat gedurende de attaques op Bentoenaij op den 6den en 7den Julij jl. iedereen zijn pligt heeft gedaan.

De Kommandant, F. L. GEERLING.

INGEZONDEN STUKKEN.

Eene ontegenzeggelijke waarheid is het, dat zonder de getrouwe opbrengst eener billijke belasting aan zijde der burgerij, het bestaan eener gemeente als hoogst wisselvallig, zelfs kwijnende kan beschouwd worden. Elke goede burger of ingezeten, is dan ook overtuigd van het noodzakelijke der opbrengst van belasting en voor zooveel zijne middelen dit toelaten, brengt hij gereedelijk zijn offer aan de schatkist, ter bestrijding van zoodanige uitgaven, als het belang des lands, het welzijn der gemeentzelve vorderen. —Ook in Suriname, deze zoo aanmerkelijk achteruit gegane Kolonie, is men hiervan overtuigd, en waarlijk, met de meeste gewilligheid beijvert zich het grootste gedeelte der bevolking om op den gezetten tijd, deszelfs verpligtingen aan den lande na te komen. — Doch deze plaats is arm; ieder die bekend is met onze maatschappij, weet hoe erg gebrekkig de zamenstelling daarvan is. — Velen willen wel de hun opgelegde lasten voldoen, maar zijn daartoe onvermogend. De belangen dezer klasse nu, willen wij thans onder de aandacht der regering brengen. — Veelal is hij, die wij alhier onder de onvermogenden rangschikken, nog in het bezit van eenige oude stoelen, eene gebrekkige tafel, en het een of ander hem als eenig erfdeel uit de nalatenschap eens dierbaren bloedverwants overgebleven. — Deze goederen moeten bij achterstalligheid in de aanzuivering hunner lasten, door geregtelijken verkoop daartoe dienstbaar gemaakt worden. — Doch van hoeveel waarde zijn deze schamelijke tolken der armoede!.... Wij zullen hieromtrent niet in het breede treden. — De meeste executive verkoopingen in den laatsten tijd, zijn zoovele sprekende bewijzen, dat de eigenaren in de daad behoeftig en onvermogend waren! Maar, verondersteld nu, dat de opbrengst dezer laatste overblijfselen, voldoende was tot dekking der schuld, en dat zelf eenig overschot zoude kunnen uitgekeerd worden! In zoodanig geval is het toch hartverscheurend te ontwaren dat ruim 50, soms 75 proCent der schuld aan *vervolgkosten* moet worden betaald! Deze bezwarende kosten welke men den Exploitent voldoen moet, zijn wel voor vermindering vatbaar. Het lokaas is groot, en niets wordt verzuimd om de winsten zoo ruim mogelijk te doen zijn. — Wij zijn geenszins tegen het gestreng invorderen der belasting, maar men doe dit bij lieden, die zich door kunstgrepen en langs slinksche wegen daaraan zoeken te onttrekken. Men bezoldige liever de ambtenaren met de inning belast, en make het den ingezeten hierin zoo min mogelijk drukkend, opdat ieder regtschapene der regering niet dan den hoogsten lof toezwaaijen kunne, voor de behartiging der belangen van het algemeen!

S.

Gemengde Berigten.

— De belangrijkste gebeurtenissen in de laatste jaren — zoo leest men in de *Morning Post* — zijn, naar onze meening, de ontdekking der goudmijnen in Californië en Australië, de landverhuizing uit Engeland en Ierland en de Chinesche opstand. Wel overwogen, raken deze gebeurtenissen niet alleen *onzen* tijd en *ons* land; zij zullen gevolgen hebben, die eeuwen duren en de geheele wereld van nabij betreffen.

Herinneren wij ons den toestand der wereld vóór de ontdekking der goudvelden in Californië. Brittannië worstelde met eene overbevolking op een naauw beperkt gebied. Ruimte ontbrak ons geheel; van daar de maatschappelijke anomaliën, die onze vrienden aan gene zijde van den Atlantischen oceaan ons dikwijls zoo bitter hebben verweten: het pauperisme, de ongezonde woningen, en zoo vele andere. Amerika verkeerde in een tegenovergestelden toestand. Het had ongebreide gronden met weinig bevolking; zijne uitgestrekte wouden bleven bijna alle onaangeroerd, terwijl zijne groote stroomen gemakkelijke middelen van vervoer aanboden. Het had dus alleen datgene noodig, wat Engeland en Ierland te veel bezat.

In dezen stand van zaken begon de landverhuizing, die weldra zulk eene ontwikkeling kreeg, dat men zich met regt kon afvragen, of de landverhuizers aan gene zijde van den Oceaan niet een rijk zouden stichten, grooter en magtiger dan hun eerste vaderland; een rijk, bestemd om de heerschappij van het laatste over de zee deelachtig te worden. Doch aan deze vermeerdering der bevolking, de ontwikkeling van den handel en de nijverheid, ontbrak eene groote hoeveelheid edel metaal; en daaraan is te gemoet gekomen door de ontdekking van de mijnen in Californie. Indien deze mijnen in eene der straten van New-York ontdekt waren geworden, zouden zij alleen van invloed geweest zijn op Amerikaansche bevolking; maar de schatten waren veel verder verborgen, namelijk aan gene zijde der rotsachtige gebergten, die men moest overtrekken, wilde men die bereiken, tenzij men liever verkoos de landengte van Dariën over te steken of tweemaal Kaap Hoorn om te varen. Wel beschouwd, lagen zij dus even ver van New York als van de havens van Europa. De handel was er bovendien niet aan banden, en de talrijke verzendingen van goud strekten ten voordeel van de geheele wereld. Middelerwijl is Californië een der staten van Noord-Amerika geworden; en deze omstandigheid heeft deze republiek verre weg de meeste voordeelen van dit goud land doen geven, waardoor zij ontegenzeggelijk een groot overwigt op Britannië zou hebben verkregen, waren de goudontdekkingen in Australië niet gekomen, om het evenwigt te herstellen.

Het is in den oogenblik van zoodanige gebeurtenissen, die eene nieuwe impulsie geven aan grootsche ondernemingen, dat eene reusachtige natie, die in den loop van duizende jaren geen deel genomen heeft aan de beweging, welke de beschaving der wereld ten gevolge had, aangegrepen wordt door een schok, die eene geheele verandering brengt in in hare gewoonten, zeden en denkbeelden; en hare behoeften, bekwaamheden en energie, in één woord, al hare natuurkrachten, in den schoot der wereld doet werpen, ten einde die dienstbaar te maken aan de beschaving van het geheele menschdom.

— De Koning van Beijeren heeft de bezoldiging der schoolmeesters verhoogd; deze hebben een dankadres aan Z. M. gezonden, waarop hij het volgende geantwoord heeft:

»Ik dank u mijne heeren, en het verheugt mij, indien gij, door hetgeen ik gedaan heb, erkent dat ik een vriend ben der onderwijzers, dat ik hen eer en hunnen stand acht; niet alleen acht,— ik bemin dien. — Ik erken het, uwe taak is zwaar en moeijelijk, en om die te vervullen behoeft men een uitstekend geduld. Houdt u bezig met de opvoeding van het volk, want deze is voor een groot deel in uwe handen verspreidt overal nuttige kennis, want deze vormt een zedelijk en trouw volk. Zegt aan uwe medebroeders dat ik hen lief heb en (hierbij legde de Koning de hand op het hart) dat de Koning u zijn woord geeft dat hij voor u alles zal doen wat mogelijk zal zijn.

ALLERLEI.

In het leger der Engelschen te Bojapore in Oost-Indië werd een officier zijn paard ontstolen. Het was zijn schoonste en beste paard, zoodat men ligt begrijpen kan, dat hij daarover niet zeer op zijn gemak was. De dief had zich echter, want het was nacht, niet spoedig genoeg uit de voeten kunnen maken; zoodat men hem spoedig ingepakt had. Dat deed den officier zeer veel genoegen; ten minste niemand was zoo vrolijk als hij. Doch hij kon maar niet begrijpen hoe de schelm het aangelegd had, om dat paard meester te worden, daar er een zoo groot aantal manschappen in de nabijheid aanwezig was geweest.

Al hadden allen ook geslapen, dan hadden zij toch door het losmaken, optoomen en getrappel van het paard wakker moeten geworden zijn. «Op mijn woord!» riep hij «de kerel verdient meer bewondering dan straf!» en hiermede was niet alleen zijn ongenoegen bedaard, maar zijne nieuwsgierigheid ook min of meer ontvlamd. Toen men den dief voor hem bragt, had er het volgende gesprek tusschen hen plaats. «Zeg mij eens, om Godswil, kerel!» zoo sprak de officier den dief aan, «hoe hebt gij het toch aangelegd, om het paard van hier te halen?» — «Hoe ik dat aangelegd heb?» antwoordde de dief, «dat kan ik u met een paar woorden maar zoo niet zeggen; als uwe genade het gaarne wil weten, dan zal ik 't u liever toonen» — »Wel zeker wil ik het weten,» hernam de officier; «en daarom toon het mij.» Men ging nu naar dat gedeelte van het leger, waar het paard stond. Daar aangekomen kroop nu de looze schelm met de grootste mogelijke voorzigtigheid onder den buik van het paard. «Ziet nu» zeide hij, «zoo deed ik; zoo kroop ik midden door de soldaten; vervolgens maakte ik den halster van het paard met mijn eene hand los, en met de andere wierp ik hem dit touw met een strik om zijn kop. Geef wel acht; zoo, zoo deed ik, daarna sprong ik op den rug van het paard, ziet u, juist zoo, als ik nu doe.» — «Op mijn woord!» riep de officier lagchend, «gij zijt een slimme kerel!» — «En nu,» vervolgde de ander, «als ik eenmaal er op zit, dan geef ik het den besten te doen, om mij te krijgen, als hij kan, zelfs u, heer officier!» en met eenen sprong was hij door den geheelen hoop van al de omstanders heen gereden. Verbluft keken allen hem na; men maakte aanstalten om hem na te zetten, maar als een bliksemstraal verwijderde hij zich, want het was dag, en hij kon den weg nu beter vinden. Ook had hij het beste paard van het geheele leger onder den man, zoodat aan inhalen schier niemand dacht. De officier was nu voor de tweede maal, en wel, terwijl hij zelf getuige er van was geweest, van zijn paard beroofd. «Vervloekte schelm!» riep hij, maar het hielp niet; hij was door zijne nieuwsgierigheid bedrogen, en hij werd nu buitendien door iedereen nog hartelijk uitgelagchen.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 22sten dezer, de Eng. schoener Lady of the Night, kapt. V. Bartoccini, van Demerarij.

Den 23sten, het schip Caspar de Robles, kapt. O. S. Parma, van Amsterdam.

Den 24sten, de Nd. Am. brik Czarine, kapt Bates, van Boston.

Den 25sten, de Eng. brik Sedulous, kapt. W. Lulham, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 21sten, de Eng. schoener Corsair, kapt. J. W. Corsair, naar Demerarij, lading: 51 vaten en 3 blomvaten Suiker 81,333 pond, 23 vaten Melassie 2,781 gallons en 5 vaten Dram 600 gallons.

Den 22sten, de Portugesche schoener Nova Viaganta, kapt. M de Barros Coucira, naar Demerarij, lading: 16 heele, 7 halve, 10 kwart en 27 achtste pijpen Madeira Wijn, 50 huiden Zoolleer, 2 vaten Nagelen, 25 Kanarie Vogels, 1000 Bloedzuigers, 42 kist en Vijgen voor Exportatie aangebragt, en uit het Entrepôt: 80 roode kelders Jenever.

Den 24sten, het schip Antonie en Eugenie, kapt C. Meijer, naar Amsterdam, lading: 430 vaten Suiker 537,130 pond, 9 vaten en 4 balen heele Koffij 6544 pond, 77 balen schoone Katoen 27,770 pond, en 2 vaten Koper 306 pond.

UITGEZEILD.

Den 21sten, de koloniale schoener Curaçaonaar, kapt. S. H. Neijhoff, naar Demerarij.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Eng. schoener Lady of the Night: Mevr L. F. Gaimo en zoon, Mej. P. Driessen, en de HH. M. Chapman, F. Dempster, J. L. Marcus en L. E Oosterham.

Met het schip Caspar de Robles: de Heeren J. Sanches en Zegers.

Prijzen der Producten.

Bij inschrijving verkocht.

KATOEN: Den 26sten, van pl. Waterloo, 15 balen schoone à 31,2 ct.

SUIKER: Idem, van pl. Bentshope, 30 vaten a 6,50 ct.

Idem, van pl. Livorno, ¼ aandeel Even L. B. H. Forberger, 15 vaten a 6,26 ct.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 25n. November 1853 zijn in ondertrouw opgenomen:

Jacob Davids zich ook noemende Jacob George Davids en Rebecca Nahar.

Van den 20sten tot den 26sten November zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 24sten. Benjamin Jessurun Lobo, 15 jaren.
Idem, Maria Louisa Meeden, 6 jaren.

CORRESPONDENTIE.

Het Artikel van U zullen wij in een volgend nummer opnemen.

Binnenlandsche berigten.

AANZOEK VOOR VRIJGEVING.

Den 23 November 1853.

Van de slavin *Coba*, geboren in 1817, dochter van *Torie;* toebehoorende voor den vrijdom aan G. F. Wesenhagen n. ux.

Van het slavenkind *Ida*, geboren in 1847, dochter van *Wilhelmina;* toebehoorende aan plantagie *Jagtlust*, divisie *boven Suriname.*

Van de slavin *Cathrijntje*, geboren in 1829, dochter van *Martha;* toebehoorende voor den vrijdom aan J. M. Oslet.

Van de slavin *Naatje*, geboren in 1836, dochter van *Rebecca;* toebehoorende aan A. B. de Vries.

Van de slavin *Marie*, geboren in 1824, dochter van *Truitje*, en hare kinderen; *Sophia*, geboren in 1845, *Maria*, geboren in 1847, *Petronella*, geboren in 1851 en *Wilhelmina*, geboren in 1853; toebehoorende voor den vrijdom aan J. C. Arons.

Paramaribo, den 23 November 1853.

Alzoo M. Montecattini zich bij rekest tot het Gouvernement heeft gewend, met verzoek dat aan hem in allodialen eigendom en erfelijk bezit worde afgestaan het Erf gelegen alhier in de 1ste Buitenwijk of *Combé*, aan den grooten rijweg, bekend onder No. 1.

Zoo wordt aan al degenen, die vermeenen mogten beter regt te hebben dan de rekestrant, de gelegenheid gegeven, om binnen *veertien* dagen na de dagteekening dezer, hunne reclamen ter Gouvernements Secretarie in te dienen, alwaar het voorschreven rekest met de bijlagen ter *visie* ligt; zullende na verloop van dien tijd op het verzoek worden gedisponeerd, zoodanig als bevonden zal worden te behooren.

Paramaribo, den 25 November 1853.

Bij Gouvernements resolutie van den 24n. dezer maand No. 1671, is, aangezien Zijne Excellentie de Gouverneur zich voor eenige dagen van de Hoofdplaats zal verwijderen, de Heer Procureur Generaal, als Oudste Lid van den Koloniaalen Raad, belast geworden met de behandeling der dagelijksche zaken, gedurende Zijner Excellentie's afwezigheid.

Politie.

Ter kennis van de Politie gekomen zijnde, dat in de laatste dagen, op verschillende tijdstippen vermist, vermoedelijk ontvreemd zijn geworden:

1. Eene ZILVEREN KAN, wegende *negen* lood, van binnen verguld, vooral kenbaar aan een op dezelve gegraveerden bloemtak.

2. Een ZWAAR GOUDEN CYLINDER HOROLOGIE.

en 3. Eene GOUDEN HALSKETTING, *p. m.* één en drie kwart el lang;

Zoo wordt een ieder ernstig gewaarschuwd, om voormelde goederen, niet te koopen, — en uitgenoodigd om, indien dezelve ter verkoop mogten worden aangeboden, dezelve aan te houden en deswegens onmiddelijk ten burele aangifte te doen.

Paramaribo, den 23 November 1853.
De Procureur Generaal,
J. Æ. LISMAN.

Gedrukt bij A. L. G. DE RANDAMIE.